

Jednym z ważnych wątków, które są dyskutowane we współczesnej metafizyce uprawianej w ramach filozofii analitycznej, jest problem identyczności osób w czasie. Dotyczy on tego, co sprawia, że dana osoba jest tym samym kimś mimo upływu czasu i związanych z tym zmian w obrębie jej psychiki i ciała. Innymi słowy, co łączy mnie z kimś z przeszłości i kimś z przyszłości, co czyni nas jedną i tą samą osobą oraz odróżnia od innych ludzi. Niektórzy filozofowie wskazują na konieczność zachowania odpowiedniego powiązania między stanami psychicznymi (treścią pamięci, przekonani, intencji itd.) osoby trwającej w czasie. Konkurencyjne stanowisko mówi o konieczności pozostawania tym samym żywym ludzkim organizmem. Wielu badaczy uważa, że przyjęcie określonego poglądu w tej kwestii pociąga za sobą określone konsekwencje etyczne, np. dotyczące przypisywania odpowiedzialności moralnej, karania i rekompensaty czy kwestii bioetycznych (m.in. dopuszczalności niszczenia ludzkich zarodków). Według nich pewne szczególne prawa i obowiązki moralne zależne są od tego, czy mamy do czynienia ciągle z tą samą osobą. Szczegółowe wnioski etyczne mogą jednak być różne z uwagi na to, czy bycie tym samym kimś sprowadza się do bycia tym samym ludzkim organizmem czy do bycia odpowiednio powiązany psychicznie z określoną osobą.

Współcześnie znaczna grupa badaczy wskazuje na istotne powody, które sprawiają, że problem identyczności osób w czasie jest nierozstrzygalny na bazie stosowanych dotąd metod. Celem mojego projektu jest zbadanie, czy wobec tej diagnozy możliwe jest zastosowanie nowej strategii polegającej na ocenie trafności stanowisk dotyczących identyczności osób w czasie na podstawie ich konsekwencji etycznych. W ramach badań będę krytycznie analizował różne argumenty, które opierając się na przesłankach etycznych, mają wskazywać poprawność któregoś z tych stanowisk. Te analizy ujawnią warunki, w których stosowanie przesłanek etycznych może prowadzić do przynajmniej częściowego rozwiązania sporu o identyczność osób w czasie. Pokażą również, jakie konkretne strategie tego typu argumentacji mają zastosowanie w tym, a także w innych obszarach metafizyki. Projekt ma zatem charakter metafizyczny, dotyczy metod filozofii i powiązania między różnymi jej dyscyplinami – metafizyką i etyką, jego realizacja może jednak w istotny sposób przyczynić się do wzbogacenia dyskusji nad szczegółowymi zagadnieniami metafizycznymi i etycznymi, w tym bioetycznymi.